

УДК 656.8:004 (091)

Андрій Говоровський
(Київ)

ПОШТОВИЙ ЗВ'ЯЗОК В УКРАЇНІ: ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ

У статті розглядаються історичні аспекти формування, становлення та функціонування поштового зв'язку України. Проаналізовано передумови та визначальні етапи розвитку через призму історичних подій, завдяки яким відбулись значні зміни поштової системи. Виділено етапи історичного розвитку та трансформації від часів Київської Русі до сучасності, що призвели до докорінних перетворень Української пошти. Акцентовано увагу на листуванні в період Гетьманщини. Вивчено вплив зовнішніх факторів на діяльність поштового зв'язку у сучасному інформаційному середовищі, які мають значний вплив на економічне і соціальне формування майбутньої діяльності поштового зв'язку України. Описані інституційні та організаційні перетворення поштового зв'язку, які тісно пов'язані з пошуком та впровадженням різноманітних інновацій.

Ключові слова: історія поштової справи, комунікації, розвиток поштового зв'язку України, інформаційне суспільство, поштовий зв'язок.

Поштовий зв'язок – один з найдавніших у світі різновидів суспільної діяльності, який поряд з іншими важливими рисами, є невід'ємною ознакою державності та досягнутого рівня розвитку. Запроваджений як засіб спілкування та обміну інформацією, поштовий зв'язок ще з давніх часів – з періоду Київської Русі – пройшов шлях еволюційного, багатовікового розвитку. Поступово розвиваючись, набуваючи упорядкованого характеру та значного потенціалу, поштовий зв'язок стрімко впливав на піднесення діловодства та культуру спілкування, перетворившись на потужний локомотив соціально-культурного і економічного розвитку суспільства, утверджуючи необхідність поширення грамоти, прокладання шляхів, утворення спеціалізованої поштової служби і забезпечення її інфраструктури.

Історичні аспекти розвитку поштового зв'язку досліджували О. Гуржій, О. Вігільов, О. Пономар та ін.

Один з перших етапів формування Української пошти як сучасного виду зв'язку розпочався у XIII ст. і був відзначений появою поштових станцій. За словами О. Гуржія, приблизно у XIII ст. з'явився термін «яма» або «ямська повинність», тобто постачання людей, коней і підвід на потреби пересилок від одного населеного пункту до іншого, а у XVI–XVII ст. на українських землях, що входили до складу Речі Посполитої, польський уряд вже безпосередньо призначав осіб на такого роду станції [2, с. 167]. У XV–XVI ст. поштовий зв'язок поширюється по всій Русі. Історично зафіксовано бурхливий розквіт поштового сполучення в часи Гетьманщини: *володар* гетьманської *булави* Богдан Хмельницький вів активно листування як з провідними політиками сусідніх країн, так і з козацькою старшиною. Листування перших володарів булави України з правителями інших країн здійснювалися переважно через різного рівня «посольства», т.зв. нарочних. Послання оформлялося у вигляді листа за підписом і печаткою відправника. Надсилали листи також представники старшинської адміністрації [2, с. 168].

На цей період припадає оригінальний епізод відомого художника Іллі Рєпіна, що відтворив у картині «Запорожці пишуть листа турецькому султану» [4].

Офіційно зареєстрованою підставою запровадження регулярного поштового зв'язку можна вважати договір про регулювання відносин між Україною та Московською державою, встановлених при обранні гетьманом Дем'яна Ігнатовича (Многогрішного). Саме 16 березня 1669 р. було підписано угоду, яка увійшла до історії як «Глухівські статті». Пункт 10 «Глухівських статей» стосувався запровадження і утримання пошти в Гетьманщині: «Да о тех

подводах указал великий государь говорить гетману, чтоб учинил на местех почту и чтоб на ту почту кто из черкасских жителей нанялся, давать ему плату по уговору, а в том договоре половину платит из зборов малороссийских городов, а другую половину великий государь укажет давать из своей казны, из путивльских или из севских доходов против договоров, чтоб в тех подводах учинить помощь, а посланники от царского пресветлого величества собою на дворах не ставитися и подвод не имать, а ставитися и подводами указал быть по их челобитью. Гетман и вся старшина говорили, станут на то зискивать охотников и як зищут и о том впрעד бы великому государю его царскому пресветлому величеству известно будет» [12].

Значний внесок у розвиток Української поштової справи зробив послідовник Івана Мазепи гетьман об'єднаного Війська Запорозького Іван Ілліч Скоропадський (1708–1722 рр.). У 2003 р. на честь Скоропадського була випущена поштова марка України. Він опікувався налагодженням трактів, забезпечував необхідним станції, призначав поштмейстерів. При Генеральній військовій та полкових канцеляріях утримували окремих розвізників державної кореспонденції й посилок, яких вибирали з-поміж козаків-підпомічників [1, с. 43].

Відділки пошти були на багатьох шляхах та курсували у різних напрямках, розвивалися й нові напрями, по яких пересилалась кореспонденція. Наприкінці 1708 р. Петро I після подій, пов'язаних із переходом І. Мазепи на бік шведів, перебував у Полтаві. Проте він планував перевести «всю армію» до Сум, де намірився розмістити «гаупт-квартиру». Отож щойно обраному володареві булави – Івану Скоропадському довелося зайнятися організацією пошти між цими містами, «которая бы могла быть в корреспонденции писем без задержания». Крім того, гетьман започаткував практику отримання місцевими державцями і духовенством певних сум на утримання пошти [1, с. 43–44].

У 1725 р. київський генерал-губернатор кн. Іван Трубецькой оголошує київському війту Дмитру Полоцькому і членам магістрату наказ імператриці Катерини I про створення поштового двору в Києві на Подолі і вибір поштмейстера: «... в Кieve в нижнем городе учредить почтовой двор і выбрать к тому от ратуши за выбором магистратским и под присягою доброго почтмейстера и грамоте умеющего, который бы присылаемые в Киев чрез почту ее величества государыни императрицы указы и доношения и прочия писма ... на том почтовом дворе записывал, именно: в котором месяце и числе и часу будут оные получены и чрез кого и куда отправлены...» [11].

Вже у 1753 р. утримання поштової служби почало здійснюватися, головним чином, за рахунок надходжень з населення до Генеральної скарбової канцелярії, їх збиранням керував генеральний підскарбій Я. Маркович. Тоді ж київська губернська канцелярія видала наказ «Про утримання в справності мостів і шляхів на тракті від Москви до Києва». Значна відповідальність у цій справі була покладена на Київський магістрат. Саме він керував у 1753–1760 рр. будівництвом і ремонтом мостів через Дніпро, гребель, шляхів і перевозів навколо міста. Залучались до цього і місцеві монастирські піддані. Одночасно ремонтувалися шляхи в Києві [2].

Помітну роль у поліпшенні функціонування пошти в Україні відіграв граф Петро Олександрович Рум'янцев-Задунайський (1725–1796) – відомий полководець, дипломат, державний діяч. Його батько Олександр Іванович за таємним дорученням Петра I 1723 р. прибув у Гетьманщину, щоб спостерігати за розгортанням подій навколо «справи» наказного гетьмана П. Полуботка. Батько і син у другій половині 30-х рр. XVIII ст., коли вирувала четверта російсько-турецька війна, перебували в межах регіону, в Глухові. Саме там молодий Петро Олександрович уперше познайомився з устроєм Гетьманщини, її історичними традиціями.

Значну історичну цінність має Інструкція гр. Петра Олександровича Румянцева про запровадження в Україні кінної пошти й відомості про кількість поштових станцій у Київській губернії та їх роботу [13].

З проведенням поштової реформи у 1830 р. контора в Києві мала штат із 23 службовців. Перше міське поштове відділення було відкрито 1 червня 1840 р. у Печерській частині міста. Як контора, так і поштамт неодноразово змінювали своє місце розташування. З 1850 р. контора

утвердилася на Хрещатику. Друге міське поштове відділення почало діяти 2 грудня 1852 р. при міській Думі на Подолі [6].

Поштові установи губерній України розподілялися відповідно встановлених округів, показово, що жодна з цих контор не була нижче 4 класу, а ті, що мали I клас, необов'язково були губернськими. У подальшому поштовий зв'язок поживався з побудовою залізниць, винайденням поштової марки та штемпельних конвертів у середині XIX ст. [7].

З розпадом СРСР і здобуттям Україною незалежності, в кінці XX ст. Українська пошта вийшла на новий етап розвитку. У перші роки незалежності, в Україні, як і у інших новоутворених державах колишнього союзу, настав період стагнації, який вважається найважчим етапом розвитку поштового зв'язку України.

До 2 лютого 1994 р. усі форми зв'язку розглядалися як єдина, цілісна галузь економіки, під управлінням Міністерства зв'язку України. Постановою Кабінету Міністрів України від 02.02.1994 р. відбувся розподіл галузі на електрозв'язок і поштовий зв'язок [3]. Так, у результаті реформування галузі зв'язку, було утворено Українське об'єднання поштового зв'язку «Укрпошта» як окрема державна структура. На той момент до її складу увійшли 26 поштамтів, 54 міських та 483 районні вузли поштового зв'язку, 11875 сільських відділень, 98 пересувних відділень, 204 пункти поштового зв'язку. У липні 1998 р. об'єднання було реорганізовано в УДППЗ «Укрпошта» (Українське державне підприємство поштового зв'язку «Укрпошта») згідно з Програмою реструктуризації Укрпошти, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 04 січня 1998 р. за № 1. З 1999 р. Українське державне підприємство поштового зв'язку «Укрпошта» перетворено в унітарне підприємство, що засноване на державній власності та належить до сфери управління Міністерства інфраструктури України. У тому ж році введено і нову 5-ти значну систему поштової індексації України [9].

У жовтні 2001 р. набрав чинності прийнятий Верховною Радою України Закон України «Про поштовий зв'язок». Цей Закон визначає правові, соціально-економічні та організаційні основи діяльності у сфері надання послуг поштового зв'язку, а також регулює відносини між органами державної влади та органами місцевого самоврядування, операторами поштового зв'язку і користувачами їх послуг [3].

А 6 липня 2015 р. урядовий комітет з питань розвитку інфраструктури і екологічної політики підтримав рішення провести реорганізацію «Укрпошти», яка передбачала створення публічного акціонерного товариства на базі підприємства (розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.07.2015 р. № 728-р «Про перетворення Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта» у публічне акціонерне товариство» та наказ Мінінфраструктури від 11.11.2015 р. № 465 «Про реорганізацію Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта» у публічне акціонерне товариство»). Процес корпоратизації підприємства проходив у чотири етапи: підготовчий, інвентаризація, оцінка майна, яке включено до статутного капіталу, та завершальний. З 1 березня 2017 р. набув чинності наказ міністра інфраструктури Володимира Омеляна від 16 лютого 2017 р. про припинення діяльності Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта» та створення публічного акціонерного товариства «Укрпошта» за зразком найкращих європейських поштових компаній, таких як Deutsche Post, Austria Post або PostNL [9].

Згідно з новим статутом компанії, держава в особі Міністерства інфраструктури України є засновником і єдиним акціонером «Укрпошти». Проте, акції підприємства повністю належать державі, тому що Укрпошта знаходиться в списку стратегічних підприємств країни. Міністерство здійснює функції з управління корпоративними правами держави, з кількістю акцій 6518597 шт. номінальною вартістю 1000,00 грн. кожна та загальною номінальною вартістю понад 6 млрд. грн. [9].

До складу підприємства входить 29 філій (Центральний апарат управління, 25 регіональних дирекцій, ГНЦ «Зелена Буча», Дирекція оброблення та перевезення пошти,

Інформаційно-розрахункова дирекція та Автотранспошта), корпоративне видання «Поштовий вісник».

Сьогодні Укрпошта є третім роботодавцем України. У її складі 11700 поштових відділень по всій Україні, понад 1 млн. квадратних метрів приміщень [9].

Штат працівників підприємства – понад 77,9 тисяч працівників (з них майже 33,9 тисяч – листоноші, 13 тисяч – оператори поштового зв'язку) щороку здійснюють обробку та доставку споживачам понад 240 млн. поштових відправлень, 16 млн. посилок та відправлень з оголошеною цінністю, 15 млн. переказів, доставляють понад 83 млн. пенсій та безпосередньо доставляють пошту до 15 млн. абонентських поштових скриньок. Розповсюдження за передплатою та вроздріб 10 тис. найменувань періодичних видань або понад 800 млн. примірників у рік, перевозить близько 30 тис. тон періодики щороку, загальний пробіг автотранспорту при цьому становить понад 86 млн. км. Щороку видання мільйонними тиражами стандартних поштових марок, близько 50 сюжетів художніх поштових марок і блоків, 140 сюжетів конвертів та карток [10].

Станом на 2018 р. майже половину прибутків підприємства становлять фінансові послуги. Укрпошта є лідером з доставки пенсій, рахунків і прийняття платежів. Водночас підприємство щороку втрачає значну частину клієнтів-пенсіонерів через те, що не має можливості надавати ці послуги якісно і, на відміну від банків, працює лише з готівкою. В цілому Укрпошта надає споживачам 50 видів послуг, виконуючи важливу соціальну місію держави [9].

І, хоча інформаційна революція та оцифрування всіх галузей промисловості і, як наслідок, формування інформаційного суспільства, кардинально змінили не лише світову і національну економіку, а й життя людей та спосіб облаштування сучасного світу, слід зауважити, що наприкінці ХХ – початку ХХІ ст. поштовий зв'язок був і є наймасовішим і найдешевшим видом зв'язку та зберіг свою вагомість і привабливість.

Інституційні та організаційні перетворення поштового зв'язку тісно пов'язані з пошуком та впровадженням різноманітних інновацій. Вони характеризуються, в першу чергу, впровадженням нових телекомунікаційних і поштових продуктів, вдосконаленням експлуатаційної інфраструктури, оптимізацією мережі поштового зв'язку, модернізацією та переоснащенням технічної бази.

Сьогодні пошта України, як важливий елемент інфраструктури суспільного виробництва, переживає складний етап свого становлення і розвитку. Ключовим фактором, що визначає зміни у його роботі, стало виникнення конкурентного середовища на ринку поштових послуг [5].

Втрата монопольного права на надання низки традиційних поштових послуг є тим об'єктивним чинником, що змушує українську пошту вживати нагальних заходів для пристосування методів і форм своєї діяльності до нових умов, шукати шляхи забезпечення стійкої позиції на ринку.

У таких умовах розраховувати доводиться лише на власні сили, адже при рівній конкуренції для держави та споживачів однаково, хто надає поштові послуги: державна поштова служба чи аналогічна приватна компанія. Головне – задовольнити потреби клієнта з найкращою якістю та за найменшою ціною.

Саме якість послуг поштового зв'язку – комплексна характеристика здатності послуги поштового зв'язку задовольняти встановлені та передбачувані потреби споживачів. Система управління якістю визначає основні цінності, до яких прагне поштовий оператор. Вона базується на теперішніх і майбутніх потребах та очікуваннях споживачів. Тож визначено місію, стратегічні завдання, цілі та шляхи їх досягнення, першочергові завдання. Головними напрямками оператора у сфері якості визнано: задоволення зростаючих потреб споживачів і перевищення їх сподівань; впровадження новітніх, в т.ч. інформаційних технологій і сучасних форм обслуговування, дотримання на належному рівні корпоративної культури.

Сучасний поштовий зв'язок – складова частина, що функціонує в системі соціально-економічного комплексу держави, є однією з найважливіших галузей народного господарства

України. Високоякісна робота зв'язку має величезне значення для розвитку країни, зміцнення її економічної і оборонної здатності; для успішної діяльності державного апарату, всебічного задоволення культурно-побутових запитів населення.

Впроваджуючи сучасну філософію управління поштовою організацією, впродовж останнього десятиріччя проводяться активні роботи з впровадження автоматизованих систем для технологічних процесів поштового зв'язку, управлінського та бухгалтерського обліку, управління фінансовими потоками тощо. Завдяки автоматизації операцій з надання послуг, технологічних й управлінських процесів досягнуто ряд позитивних результатів. Скорочено обсяги ручної праці й паперової технології при збільшенні обсягів інформації, що обробляється. Зросла оперативність обміну інформацією.

Стратегічними задачами розвитку поштової адміністрації є забезпечення провідних позицій з надання послуг поштового зв'язку в Україні відповідно до європейських та світових стандартів якості, розвиток нових видів послуг, трансформація підприємства на високоефективну надійну та конкурентну компанію, яка динамічно розвивається відповідно до вектору розвитку держави, розвиваючи техніко-технологічний напрям, організаційно-управлінську структуру, економічну діяльність та впроваджуючи інформаційно-комунікаційні технології [8].

Розвиток та успішність оператора поштового зв'язку визначається низкою показників, рекомендованих Всесвітнім Поштовим Союзом (ВПС).

Серед основних показників є кількість:

- об'єктів, що надають послуги поштового зв'язку;
- поштових службовців;
- мешканців, що обслуговуються одним об'єктом поштового зв'язку;
- мешканців, що обслуговуються одним поштовим службовцем;
- відправлень письмової кореспонденції;
- відправлень письмової кореспонденції, що припадає на одного мешканця;
- відправлень письмової кореспонденції, що припадає на одного поштового службовця.

Сьогодні Укрпошта бере активну участь у роботі міжнародних організацій, що працюють на терені поштового зв'язку: Всесвітнього поштового союзу (ВПС) – з 1947 р., Асоціації поштових операторів Європи «PostEurop» – з 1994 р.

Українська пошта співпрацює з поштовими адміністраціями країн-членів ВПС на двосторонній основі та бере участь у міжнародних проектах ВПС таких, як обмін електронними поштовими переказами через Міжнародну фінансову систему ВПС, моніторинг якості пересилання пріоритетної міжнародної письмової кореспонденції, постійний контроль якості служби, обмін електронними повідомленнями з іншими поштовими операторами через інформаційну мережу Post*Net ВПС, використання Інтернет-базованої інформаційної системи ВПС для прискореної обробки рекламацій.

У 2001 р. Укрпошта отримала сертифікати ВПС, які дозволяють здійснювати сертифікацію системи управління якістю міжнародної пошти та надавати консультації з питань підвищення якості міжнародної поштової служби в інших поштових адміністраціях [10].

Сьогодні Україна є рівноправним учасником міжнародних інформаційних зв'язків. Останні події свідчать про те, що створюється загальнодержавна система регулюючих механізмів поштового зв'язку, що й надалі сприятиме інтеграції України у світовий поштовий простір. Використовується глобальний підхід до підтримки пріоритетів та потреб кожного клієнта, відпрацьовуються нові поштові бізнес-моделі.

Враховуючи стрімко мінливий світ, трансформацію наявних сучасних процесів соціально-економічного розвитку держави, не можна з упевненістю і однозначністю визначити вектор майбутньої поштової сфери. Як би не видозмінювався поштовий сектор у конкурентній боротьбі операторів поштового зв'язку, він має охоплювати промислові, науково-технічні, комерційні й соціальні аспекти.

Усвідомлюючи цінність адаптації до інновацій, поштовий зв'язок повинен бути конкурентноздатним, сервісним і ефективним і додавати стабільності економічному розвитку та служити інтересам людини і держави.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Вигилёв А.Н. История отечественной почты. Москва: Радио и связь, 1990. 312 с.
2. Гуржій О.І. Пошта Гетьманщини в другій половині XVII-XVIII ст. // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки. Вип. 6. Київ, 2002. С. 167–181.
3. Закон України Про зв'язок. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/160/95-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 12.03.2018).
4. Запорожці пишуть листа турецькому султану. URL: https://uk.wikisource.org/wiki/%D0%A4%D0%B0%D0%B9%D0%BB:Repin_Cossacks.jpg (дата звернення 10.03.2018).
5. Князева О.А. Стратегія розвитку поштового зв'язку. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2013. 100 с.
6. Мороз В.М., Козловська Л.О. Регламент поштового зв'язку. Київ, 2014. 264 с.
7. Розвиток поштового зв'язку у XVIII-XIX столітті. URL: <http://referat-ok.com.ua/istoriya-ukrajini/rozvitok-poshtovogo-zvyazku-xviii-xix-stolitti> (дата звернення 13.03.2018).
8. Стратегія розвитку поштового зв'язку України: регуляторні, економічні та технологічні принципи. За заг.ред. Танащук К.О., Нечипорука О.Л., Ящук Л.О. Одеса, 2007. 401 с.
9. Укрпошта. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%BF%D0%BE%D1%88%D1%82%D0%B0> (дата звернення 10.03.2018).
10. Укрпошта: загальна інформація. URL: <https://mtu.gov.ua/content/ukrposhta-zagalna-informaciya.html> (дата звернення 10.03.2018).
11. ЦДІАК України, ф. 220, оп. 1, спр. 299.
12. ЦДІАК України, ф. 228, оп.1, спр. 38, арк. 1 і 3зв. Копія XVIII ст.
13. ЦДІАК України, ф. 763, оп. 1, спр. 11, арк. 1, 14 і зв. Тогочасна копія.

REFERENCES

1. Vigilev, A.N. (1990), *Istoriya otechestvennoy pochty [The history of domestic mail]*, Radio i svyaz', Moskva, 312 s.
2. Hurzhii, O.I. (2002), *Poshta Hetmanshchyny v druhii polovyni XVII-XVIII st. [The post of the Hetmanate in the second half of the XVII-XVIII centuries]*, *Problemy istorii Ukrainy: fakty, sudzhennia, poshuky*, Vyp. 6, Kyiv, S. 167–181.
3. *Zakon Ukrainy Pro zv'iazok [Law of Ukraine on the connection]*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/160/95-%D0%B2%D1%80> (data zvernennia 12.03.2018).
4. *Zaporozhtsi pyshut lysta turetskomu sultanu [Zaporozhians write a letter to the Turkish sultan]*. URL: https://uk.wikisource.org/wiki/%D0%A4%D0%B0%D0%B9%D0%BB:Repin_Cossacks.jpg (data zvernennia 10.03.2018).
5. *Kniazieva, O.A. (2013), Stratehiia rozvytku poshtovoho zv'iazku [Strategy of postal development]*, ONAZ im. O.S. Popova, Odesa, 100 s.
6. *Moroz, V.M. & Kozlovskaya, L.O. (2014), Rehlament poshtovoho zv'iazku [Postal regulations]*, Kyiv, 264 s.
7. *Rozvytok poshtovoho zv'iazku u XVIII-XIX stolitti [Development of postal communication in the XVIII-XIX centuries]*. URL: <http://referat-ok.com.ua/istoriya-ukrajini/rozvitok-poshtovogo-zvyazku-xviii-xix-stolitti> (data zvernennia 13.03.2018).
8. (2007), *Stratehiia rozvytku poshtovoho zv'iazku Ukrainy: rehuliatorni, ekonomichni ta tekhnolohichni pryntsypy [The Strategy of Postal Communication Development in Ukraine: Regulatory, Economic and Technological Principles]*. Za zah.red. Tanashchuk K.O., Nechiporuka O.L., Yashchuka L.O., Odesa, 401 s.
9. *Ukrposhta [Ukrposhta]*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%BF%D0%BE%D1%88%D1%82%D0%B0> (data zvernennia 10.03.2018).
10. *Ukrposhta: zahalna informatsiia [Ukrposhta]*. URL: <https://mtu.gov.ua/content/ukrposhta-zagalna-informaciya.html> (data zvernennia 10.03.2018).
11. *TsDIAK Ukrainy, f. 220, op. 1, spr. 299.*
12. *TsDIAK Ukrainy, f. 228, op.1, spr. 38, ark. 1 i 3zv. Kopiiia XVIII st.*
13. *TsDIAK Ukrainy, f. 763, op. 1, spr. 11, ark. 1, 14 i zv. Tohochasna kopiiia.*

Govorovskiy A. Postal communication in Ukraine: historical aspects and organizational foundations of functioning.

The article deals with the historical aspects of the formation, becoming and functioning of postal communication of Ukraine. The preconditions and the determining stages of development through the prism of historical events, due to which there were significant changes in the postal system, were analyzed. The historical stages of development and transformation from the times of Kievan Rus to the present have been highlighted, leading to radical transformations of the Ukrainian Post. The emphasis is placed on correspondence during the Hetmanate period. The influence of external factors on postal activity in the modern information environment, which has a significant influence on the economic and social formation of the future activity of postal communication of Ukraine, is studied. The institutional and organizational transformations of postal communication are described, which are closely related to the search and implementation of various innovations.

Keywords: *postal history, communications, postal communication development of Ukraine, information society, postal communication.*

Одержано 06.01.2018.